

UCHWAŁA NR 7/18/2023
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 15 lutego 2023 r.

w sprawie: uchwały Nr LXII/367/22 Rady Gminy w Gidlach z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych na potrzeby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	7/ Aneta Jakubczak
2/ Beata Kaczmarek	8/ Paweł Dobrzyński
3/ Roman Drozdowski	9/ Zofia Dolewka
4/ Anna Kaźmierczak	10/ Krzysztof Kozik
5/ Łukasz Szczepanik	11/ Tomasz Jan Karwicki
6/ Bogusław Wenus	12/ Anna Adamczewska

Po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2023 r. **uchwały Nr LXII/367/22 Rady Gminy w Gidlach z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych na potrzeby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle**, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 40; dalej: ustawa o samorządzie gminnym) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1668)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 403 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r, poz. 2556 ze zm.; dalej: ustawa - Prawo ochrony środowiska), polegającego na określeniu zasad i tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji z budżetu gminy na dofinansowanie kosztów inwestycji, które nie służą realizacji zadań własnych gminy z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, stwierdza nieważność uchwały Nr LXII/367/22 Rady Gminy w Gidlach z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych na potrzeby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle.

Uzasadnienie

W dniu 18 stycznia 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynęła uchwała Nr LXII/367/22 Rady Gminy w Gidlach z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych na potrzeby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle (*zwana dalej – uchwałą*).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2023 roku rozpatrzyło wyżej wskazaną uchwałę, powiadamiając o terminie posiedzenia przedstawicieli jednostki. Przedstawiciel jednostki uczestniczył w posiedzeniu Kolegium.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło, że została ona wydana z naruszeniem prawa.

W podstawie prawnej uchwały przywołano art. 18 ust 2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 403 ust. 2 i 4 oraz ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska. W § 1 uchwały Rada Gminy w Gidlach postanowiła o ustanowieniu zasad oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Gidle i jej rozliczenia w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych dla osób fizycznych, na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle. Ponadto w załączniku do uchwały w § 2 ust. 4 wskazano, iż: *Dotacja udzielana jest na budowę studni głębinowych na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym znajdującym się na terenie Gminy Gidle mającej problem z niezbędną ilością wody do celów socjalno-bytowych.*

Art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska upoważnia radę gminy do określenia zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, a więc dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi osobami prawnymi – stanowiącej formę finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie unormowanym w art. 403 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska. Ustawodawca zastrzegł w treści art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska, że zasady udzielania ww. dotacji mają obejmować w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania, a rada gminy jest również umocowana do określania trybu postępowania w sprawie udzielania takiej dotacji i sposobu jej rozliczania.

Dotacja celowa, o której mowa w art. 403 ust. 4 ustawy - Prawo ochrony środowiska, a w konsekwencji także w art. 403 ust. 5, nie może służyć finansowaniu lub dofinansowaniu dowolnych inwestycji podmiotów wymienionych w ustępie 4. Dotacja taka może być formą realizacji zadań własnych gminy wskazanych enumeratywnie w art. 403 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszonych o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy. Biorąc pod uwagę powyższe, dotacja celowa, o której mowa w art. 403 ust. 4 i 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, ze względu na zawarte w treści art. 403 ust. 2 odesłanie do wyliczonych punktów art. 400a ust. 1, może być więc przeznaczona wyłącznie na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 31, 32 i 38-42 tej ustawy, w tym m.in. na wymienione w punkcie drugim przedsięwzięcia związane z ochroną wód.

Kolegium Izby uznało, że dotacja na dofinansowanie kosztów budowy studni głębinowych na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym znajdującym się na terenie Gminy Gidle mającej problem z niezbędną ilością wody do celów socjalno-bytowych – co wynika wprost z § 2 ust 4 załącznika do uchwały - nie służy realizacji zadań własnych gminy wskazanych w art. 403 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, odsyłającym do wyliczonych punktów art. 400a ust. 1 tej ustawy. Budowa studni głębinowych do celów socjalno-bytowych nie może być uznana za inwestycję w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 31, 32 i 38-42 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w szczególności nie jest przejawem realizacji przedsięwzięcia związanego z ochroną wód, o którym jest mowa w art.

400a ust. 1 pkt 2. Brak możliwości finansowania w formie dotacji celowej przewidzianej w art. 403 ustawy - Prawo ochrony środowiska kosztów takiej inwestycji, wyklucza *de facto* również możliwość określania przez radę gminy na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska zasad udzielania takiej dotacji, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji, jak i sposobu jej rozliczania.

W ocenie Kolegium Izby Rada Gminy w Gidlach podejmując omawianą uchwałę wykroczyła poza ramy upoważnienia do podejmowania uchwał prawa miejscowego wynikającego z art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa sądów administracyjnych przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (zob. wyrok NSA z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt II GSK 299/12, LEX nr 1328496).

Ze względu na sprzeczność uchwały Nr LXII/367/22 Rady Gminy w Gidlach z dnia 21 grudnia 2022r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy studni głębinowych na potrzeby budynków mieszkalnych na terenie Gminy Gidle, z art. 403 ust. 2 i 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk